

#2

ŠTVRTOK 28. MÁJ 2026

Ľisty deťskej Tálie

**zlatá
priadka**

Šafa 2026

NAVŽDY NEPOUČITELNÍ?

**MILÉ ŽENY,
S RADOSŤOU VÁM PÍŠEM TENTO LIST. VERÍM, ŽE SI HO PREČÍTATE
V DOBREJ NÁLADĚ A UŽ TERAZ SA TEŠÍM NA VAŠU ODPOVEĎ.**

Ďakujem vám za vašu javiskovú výpoveď a vôbec za to, že sa venujete divadlu. Ste nádejou pre súčasnú kultúru a umenie! Oceňujem, že ste si dramaturgicky zvolili menej známu knihu populárneho majstra hororu a napätia Roalda Dahla – Zázračný prst, ktorú ste sa pokúsili zdramatizovať a javiskovo spracovať. Príbeh o rodine Zorákovcov, ktorá necitlivo poľuje na zvieratá (strela najmä divé kačky) rozpráva hlavná hrdinka Lilli. Teší ma, že sa s Lilli postupne konfrontovala každá z vás, vďaka čomu ste mohli počas tvorivého procesu všetky uvažovať nad tým, aké to je mať nadprirodzenú schopnosť – zázračný prst, ktorý po namierení potrestá zlých ľudí (napr. premenou na zviera, ktorému ublížili). Aký je to pocit mať superschopnosť? Cítili ste sa výnimočné, ba až nadradené ako postavy v hre? Alebo ste boli opatrné, na koho a za čo prst namierite? Tieto otázky som si spolu s vami počas vašej inscenácie kladla aj ja. Vďaka, že ste ma/nás podnietili rozmýšľať nad témou spravodlivosti, rovnocennosti živých bytostí i pomsty. Skvelý výber!

Ženy-žienky, každá z vás a zároveň všetky spoločne tvoríte jeden výrazne disponovaný ansámbl. Máte pozoruhodnú koncentráciu. Vaša javisková reč a hlas sú vycibrené na vysokej úrovni, rozumiete dramatickej situácii i oblúku, štylizácii javiskového obrazu, práci so znakom, vystačíte si s funkčným minimom scénografie a rekvizít. Zároveň ste však stáli pred neľahkou výzvou, čo s literárnou formou rozprávača a s celkovým princípom inscenovania prozaickej predlohy. Vybrali ste si tzv. scudzovaciu formu. Ako postupne striedajúce sa herečky-rozprávačky zámerne komentujete príbeh, ktorý sa následne odohrá (napr. Lilli vecne povie repliku, ktorú o chvíľu povie postava v hre a tá to následne – už v rámci divadelnej ilúzie – povie s výrazom). Javis-kovo funkčne priznávate premeny postáv aj prevleky, mužov hráte vy ženy, smiech-výsmech je emočne prehnany a pod. Táto scudzovacia forma má v sebe výrazný potenciál humoru a odstupe od silného príbehu, ktorý akcentujete. Podporujem vás preto v ešte väčšom vyťažení komiky a odstupe z hry. Tiež skúste posilniť napätie a celkový tempo-rytmus väčšou hereckou energiou ansámblu. Chápem, že ste mali neľahkú úlohu – otvoriť 53. ročník celoštátnej Zlatej priadky a popasovať sa s veľkým javiskom ako prvé. Zdalo sa mi, že vám to trochu ubralo na sebaistote a hereckom nasadení. Ale vy ste ženy, takže to po tejto skúsenosti isto nabudúce otvoríte naplno! Tým pádom skrátite aj viaceré prechody a posuniete tempo celej hry k väčšej gradácii. Pomôcť môže aj zdôraznenie kľúčových situácií, ktorých tempo bude v kontraste so zvyškom inscenácie, čím vystúpia viac do popredia – podobne,

ako sa vám to podarilo pri „vojenskom“ nástupe „kačiek – okupantiek“, ktoré z pomsty, či ako spravodlivý trest zaberú dom Zorákovcov. Veľmi sugestívne až mrazivo vo vašom podaní vyznela aj scéna, kedy štyri kačice mieria „puškami“ na štyroch členov rodiny Zorákovcov (rodičov a dve deti), pretože zabil ich mláďatá. Budem si ju ešte dlho pamätať. Čo ešte viete vy, šikovné Ženy, jednoducho vylepšiť? Herecký výraz i v-špecifikovanie jednotlivých postáv hry (napr. stvárnenie kačiek môže byť rôznorodé, nemusia všetky „len“ mávať krídlami, každá z nich prežíva danú situáciu psychicky i fyzicky rôzne). Určite dokázate ešte viac podporiť aj strach a napätie počas situácie v hniezde, kedy hrozí zastrelenie rodiny Zorákovcov kačkami. Rovnako si užite záverečnú vnútornú zmenu vzťahu Zorákovcov ku kačkám, ktorá ich podnieti až k zmene ich priezviska na Zobákovcov – ochrancov a priateľov kačiek. Drahé Ženy, priniesli ste príbeh o nepoučiteľnosti ľudského rodu – v závere sa objavuje ďalšia rodina, ktorá strela na kačky. Ďakujem za vašu Ženskú dramatickú tvorivosť so zásadným posolstvom. Vďaka vám Ženy a ešte komu? No predsa za všetkým hľadaj Ženu – takže vďaka aj vašej pani režisérke Nikole! Je skvelé, že ste sa do tejto výzvy pustili, pretože vám nepochybne priniesla posúvajúcu sa skúsenosť a nám divadelný zážitok.

Teším sa na vaše riadky o tom, ako sa vám hralo a ako to vidíte vy. Srdečne vaša Žena

JANA FAKLA MIKITKOVÁ

**DDS Ženy, ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre |
ZÁZRAČNÝ PRST**

CHCEM, CHCEM NOVÉ!

DETI Z DIVADLA JA ZO ZUŠ JÁNA ALBRECHTA Z BRATISLAVY PRINIESLI NA ŠALIANSKE JAVISKO HRAVOŠŤ, ENERGIU, AKTUÁLNU TÉMU A VEĽMI DÔLEŽITÚ OTÁZKU: ČO S TÝM?

Mať prepchaté skrine šatstvom, v rukách držať najnovšie I-phony, v nich mať posledné aktualizácie appiek a hier, zaspávať s plyšákmi, ktorá teraz frčia – áno, to je in, to je cool, to je tak nevyhnutné pre prežitie v tomto svete. Veci sa hromadia v domoch, mestách, krajinách, oceánoch... na planéte... Aké to bolo kedysi? Bez všetkých tých materiálnych vecí? Toho hromadenia...? Som síce od detí skoro jedno storočie

staršia, ale tiež si pamätám na našu „Brezovú jednotku“ na Pivovarskej ulici, kde sme sa stretávali vždy po škole pri starých brezách, ktorých konáre sme poznali naspamäť. Žiaden mobil. Večierka znamenala zapnuté pouličné osvetlenie. Žiadne appky, žiadne super cool handry najnovšej módy, žiadne Mekáče, či Káefcéčka... Ale jablká od susedy Betky... Vedeli by ste si predstaviť týždeň bez mobilu? Zabudnutom, vybitom, stratenom...

bez aplikácií a neustáleho lajkovania a sledovania najnovších influencerských trendov... Dali by ste takýto „čelendž“?

Divadelné predstavenie „Chcem, chcem nové!“ nám nastolilo otázku „Čo s tým?“ tak rýchlo, že sme sa nestihli spamätať. A aj keď jedna múdra diváčka dala niekoľ-

ko tipov, čo by sme mohli urobiť asi to nestačí na konštatovanie: „Tak prečo to stále robíte, keď viete čo s tým.“ Dúfala som, že ten chalan, ktorý zakričal do mikrofónu: „Ticho, ženské!“ bude hádam jeden z mála, ktorý nebude chcieť väčší pozemok, viac oblečenia, viac luxusu a zrkadlo, ktoré sa nám nastavilo prinesie väčší kon-

trast do životov. Tak ideme do toho? Dáme si „čelendž“, že nám stačí to čo máme a nie je nám viac treba? Ja to vďaka deťom z divadla JA určite skúsím.

KATKA HITZINGEROVÁ

Divadlo JA, ZUŠ Jána Albrechta, Bratislava | CHCEM, CHCEM NOVÉ

MAČKA JE SKVELÝ PES. AJ LUCIA JE SKVELÁ!

**„MAČKA JE SKVELÝ PES.“
HOVORÍ LUCIA V ZÁVERE
INSCENÁCIE PES MENOM
MAČKA. CHLAPEC SEDIACI
NA PREDSTAVENÍ V RADE
ZA MNOU NA TO POTICHU
POVEDAL: „LUCIA JE SKVELÁ.“**

Usmiala som sa. Nie kvôli tomu, že by sa mu možno Lucia ako herečka páčila, hoci aj to by bolo veľmi pekné. Povedal to preto, lebo ako jediná postava v inscenácii sa po sérii výsmešných invektív ostatných psa menom Mačka zastala. A to bolo krajšie ako pekné. To, že to povedal.

Začínam od konca, ktorý skončil dobre. Ale aby dobrý koniec mohol dopadnúť dobre, muselo sa v procese tvorby inscenácie Pes menom mačka veľa dobrého stať. A stalo sa. Rovnomenná fínska predloha o priateľstve dvoch osamelých bytostí z okraja spoločnosti bola dobrým odrazovým mostíkom k premýšľaniu tvorivého tímu o inakosti, predsudkoch, nedôvere, či miznúcej tolerancii.

Neviem, či je v dnešnom napätom a rozhádanom svete niečo aktuálnejšie. Dobrá dramaturgicko-režijná koncepcia Zuzany Demkovej vytiahla z románu dôležité situácie a vyprovokovala deti k spracovaniu osobnej skúsenosti s inakosťou konkrétnej členky súboru a jej citlivé pedagogické vedenie umožnilo zapojiť do tvorby všetkých so svojimi dispozíciami i indispozíciami bez toho, aby niekto vytrčal alebo zostával. Áno, veľmi dobre fungovalo kolektívne herectvo, zborové reakcie, výrazné spoločné gestá a priestor dostala aj individuálna tvorba. Jednoduché, ale estetické kostýmové i scénografické riešenie a jemná práca so svetlom ponúkali veľký priestor na zaujímavé priestorové premeny, poučené mizanscény i originálne metafory (drevená doska s dvomi podstavcami – lavička, hojdačka, vystrelovacia rampa), doslova studnicou nápadov bola snová situácia na inej planéte, kde sa mal šancu predviesť každý. Za všetky spomieniem úžasný bicykel tvo-

rený telami. Aj hudobne si deti vystačili sami. Ukulele, hlasové nahrávky v mobiloch, rap...

Veľa dobrého sa udialo. V procese i vo výsledku. Takže, ak dovolí-

te, potichu by som sa rada pripojila k šepkajúcemu chlapcovi za mnou a dodala, že popri skvelom psovi Mačke, skvelejšej Lucii ste boli vlastne všetci skvelí.

ALENA WEISEL LELKOVÁ

**DDS Prvosienka, ZŠ a MŠ J. Vojtaššáka, Zákamenné | PES
MENOM MAČKA**

SIVÁ PLANÉTA

POSLEDNÍM SOUBOREM STŘEDEČNÍHO PROGRAMU ZLATÉ PRIADKY BYL DS POCHÁBEL BREZNO, KTERÝ DO ŠALY PŘIVEZL INSCENACI SIVÁ PLANÉTA POD PEDAGOGICKÝM VEDENÍM VERONIKY MRAVCOVÉ A SAMUELA HUDÁKA.

Soubor ve své anotaci uvádí, že inscenace vznikla na základě podnětu od maminky jedné z žáček, která text Verušky Bobekové recitovala. Zároveň se hlásí k využití hudebního a pohybového potenciálu svých hereček a herců. Nutno říct, že ten-

to potenciál je v inscenaci skutečně využit. Stejně tak oceňuji odvahu pracovat s veršem a převést tento typ textu na jeviště.

Celé představení začíná i končí v továrně na planety, kterou vede Komudus. Na začátku se zde objeví Vava – plačící dítě, které narušuje práci, a tak se majitel, možná z důvodu zisku, možná kvůli zachování zbytku lidskosti, rozhodne darovat jí Sivou planetu. Tam se Vava setkává s pavoučicí Klementisou, se kterou si nejprve planetu rozdělí – z mého pohledu poměrně direktivně –, aby se následně, i díky prožité samotě, spřátelily. Ze šedé se postupně stává svět plný barev, protože přátelství je víc. Vždyť šedá je pouze kombinací bílé a černé. A to nestačí. Ve velmi rychlém závěru se znovu objeví i Komudus, který se zapojuje mezi pracující a z práce se stává hra.

Soubor pro předání příběhu využívá metod dramatické výchovy, například principu „stroje“ či vytváření divadelních obrazů pomocí vlastních těl. Zároveň pracuje s dispozicemi členů souboru – hudebními, zvukovými i pohybovými – a to rozhodně není málo. Právě naopak, inscenace v sobě nese velký potenciál a cit pro kolektivní tvorbu.

Myslím však, že k ještě výraznějšímu tempo-rytmu a silnějšímu divác-

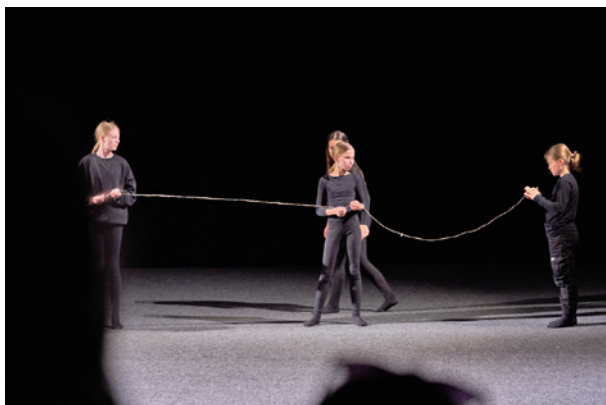

kému zaujetí by pomohla větší práce se zkratkou a celkové zhuštění některých situací. Řada motivů a obrazů je zajímavých, ale zůstává především v rovině slov a nedostává dostatečný prostor v jednání, situaci či konfliktu. Právě větší důraz na konkrétní jevištní akci by mohl inscenaci dodat větší dynamiku i emotivní sílu. Obrovský potenciál přitom inscenace ukazuje ve své zvukově-hudební rovině, která dokáže vytvářet atmosféru, rytmus i napětí a v některých momentech nese význam možná silněji než samotný text. Právě její ještě výraznější zapojení by mohlo být jednou z cest, jak některé situace zpřesnit a současně zintenzivnit jejich divadelní účinek.

Děti ovšem od začátku vědí, jaký příběh vyprávějí a proč jej chtějí sdílet – a to rozhodně není málo. Za všechno přemýšlení, hledání i za celou inscenaci děkuji. A přeji mnoho zdarů při další tvůrčí práci, ať už na této, nebo na některé z dalších inscenací.

MGA. PAVEL SKÁLA

DDS Pochábel, ZUŠ Brezno | SIVÁ PLANÉTA

ROZHOVOR

so Silviou Kaščákovou

Silvia Kaščáková je textárka, prekladateľka, píše poéziu pre deti i dospelých a zároveň pôsobí ako odborná asistentka na Katolíckej univerzite v Ružomberku. V roku 2022 jej vyšla kniha *Ako Paľko Dobšinský zbieral rozprávky*. To nás zaujalo, keďže v našej „Pradiarni“ sa to rozprávkami len tak hemží. Preto som sa rozhodli spraviť s pani Kaščákovou rozhovor.

ZAČNEME VAŠOU KNIHOU – AKO PAĽKO DOBŠINSKÝ ZBIERAL ROZPRÁVKY. ČO VÁS VIEDLO K JEJ NAPÍSANIU?

Túžila som zveršovať odpoveď na otázku, ako Dobšinský v skutočnosti pracoval. Ale pri písaní som od svojho cieľa dost odbočila. Alebo možno ani nie. Častá predstava, ktorá sa šíri medzi nedospelými aj dospelými čitateľmi, zobrazuje zbieranie rozprávok ako ich šírenie ústnym podaním a, jednoducho, ich zapísanie do knihy. A tam niekde odpoveď končí. No také vyjadrenia sú nepresné, neúplné... Mnohí literárni vedci sa tejto téme venujú a čitatelia si môžu prečítať ich publikácie, lepšie pochopiť celú problematiku. Stručne však môžem povedať, že Dobšinský, ktorý nezbral rozprávky sám, dostal do rúk vyše 600 textov, textových dokumentov, dokonale sa s nimi zoznámil, z nich rozprávky vyberal, upravoval ich štylisticky, a až potom publikoval. Keď medzi nimi boli dva, tri texty podobné, ale šlo o jednu a tú istú rozprávku, len s malými rozdielmi, tak vytvoril z troch textov jeden.

UROBIL OHROMNÉ MNOŽSTVO PRÁCE.

Áno. Veď si len predstavme, čo by sme dnes robili bez klávesnice, bez tlačidla „delete“? Ako ľahko vieme niečo zmazané nahradiť, pohybovať sa v texte a vpisovať slová tam, kam sa nám páči, na miesto, kde potrebujú byť, aby bola informácia pravdivá, aby mal text aj svoju estetiku... Dobšinského práca bola náročná, iste si vyžadovala veľa sústredenia a trpezlivosti.

MUSEL TO BYŤ HŮŽEVNATÝ, PRACOVITÝ ČLOVEK.

Ešte mi napadá, pre zaujímavosť, ak sa čitatelia vyberú do Drienčan, kde Dobšinský žil posledných viac než dvadsať rokov, tak sa môžu dozvedieť, že rozprávkar vraj písal postojáčky! V Múzeu rozprávky, ktoré sídli na Dobšinského fare, je umiestnená napodobenina vysokého dreveného pultu na písanie. A čo tiež asi nie je veľmi známe, časť rozprávok vydal vlastným nákladom. Dnes sa radi pochválime zbierkami týchto rozprávok, deti aj dospelí, každý na Slovensku pozná jeho meno, ale ak zalistujeme v literárnej histórii, zistíme podrobnosti a poskladá sa nám trochu

iný obrázok. Zrazu sa tie vžitú predstavy o zbieraní rozprávok premieňajú na nové rôznofarebné príbehy.

TAKŽE VAŠA KNIHA MÁ INFORMATÍVNU FUNKCIU?

Literárny vedec Dávid Dziak napísal o knihe, že konečne vyšla poézia faktu, v ktorej dominuje estetická funkcia nad informatívnou. Páči sa mi jeho vyjadrenie, lebo to pre mňa znamená, že zachytil moju poéziu viac ako informáciu o rozprávkarovi. Kniha je v prvom rade zbierkou básní, nie encyklopédiou, nie presným životopisom.

DOBŠINSKÉHO ROZPRÁVKY V NEJ NENÁJDEME? JA SOM NA NICH DOSLOVA VYRÁSTLA A BÝVAL KAŽDOVEČERNOU RUTINOU PRED SPANÍM.

Keď ste boli dieťa... Presne tak. A na čom vyrastal Dobšinský, keď bol dieťa? A tu sa mi zrodil ten nápad, pozrieť sa naňho ako na dieťa. V detstve sa často rodia aj naše túžby, cesty, ktorými v dospelosti budeme kráčať. Kniha hovorí o tom, ako sa z malého rozprávkaru stal veľký rozprávkar. Nájdete v nej názvy miest, kde býval, kde pracoval. Schováva aj názvy niektorých rozprávok, ktoré zozbieral, prepísal alebo vymyslel. Kniha sa skladá z deviatich celkov, a aj keď rozpráva biografiiu jedného spisovateľa, nestrháva pozornosť iba naňho, ale doširoka otvára náruč písaniu, celkovo knihám aj snívaniu, fantázii a tvorbe. To nech však už posúdia čitatelia.

AKÉ KNIŽNÉ TITULY BY STE NAŠIM DETSKÝM ČITATEĽOM ODPORUČILI?

Také, ktoré sú výzvou! Môj čitateľský vkus ma ťahá k náročnejším typom rozprávok, mám na mysli symbolicko-filozofické rozprávky, alebo inak, meditatívne rozprávky, alebo len krátko – symbolické. Ide o najvyšší typ rozprávky, ktorý sa vyznačuje viacvýznamovým plánom, text nie je priamočiary, obsahuje obrazy, odkazy. V takých textoch sa premýšľa a veľa cíti, dá sa v nich uvažovať, ísť hlbšie. Často sú to diela, ktoré rezignovali na výraznú dejovosť. Do popredia dávajú práve metafory, symboly...

URČITE SÚ ČITATELIA, KTORÍ K TAKÉMU

TYPU TEXTOV NEINKLINUJÚ. POVEDIA SI, ŽE NEROZUMEJÚ...

Ale napriek uvedenému môžu sprostredkovať dieťaťu silný čitateľský zážitok. Aj keby detský recipient neporozumel všetkým zakódovaným odkazom, vycíti atmosféru textu, polarizáciu dobra a zla napríklad podľa symbolov, farieb a pod. Deťom by som dopriala zažiť zážrak literárnej tvorivosti. Ak je v diele prítomná, ak ponúka umenie, tak nemá žiadne hranice a je v nej možné všetko, dokonca aj nerozumiieť, iba tušiť, iba cítiť. Povzbudzujem aj dospelých, aby sa nebáli predkladať deťom aj takéto typ kníh. Nepodceňujme detského čitateľa.

LISTY DETSKEJ TÁLIE JE FESTIVALOVÝ ČASOPIS CELOŠTÁTNEJ SÚŤAŽE A PREHLIADKY DETSKEJ DRAMATICKEJ TVORIVOSTI ZLATÁ PRIADKA. PRADENIE JE O DEFINOVANÍ, NAMOTÁVANÍ NIČOHO. ČO BY MOHLO PODĽA VÁS SYMBOLIZOVAŤ PRADENIE V PRÍBEHU ZLATEJ PRIADKY?

U Dobšinského nájdeme rozprávku Zlatá priadka v prvom zväzku Prostonárodných slovenských povestí. Keď si ju prečítate v Dobšinského zápise, asi budete prekvapení, lebo... Snažím sa čitateľov navadiť aj takouto nedokončenou vetou, ktorá odkazuje na nejaké tajomstvo, prekvapenie. Zvykne sa hovoriť, že niekoho takýmto spôsobom „namotám“. Aj to súvisí s pradením.

Ak otvorím dvere do spomínanej rozprávky, napadá mi hneď na prahu slovo zážrak. Áno, že sa dá z ničoho, ozaj z ničoho, urobiť niečo. Hanka mala upriať zlatú priadzu, ale zlato nedostala. Je to teda vôbec možné? Je, ale nakoniec je zlatom rozprávky niečo iné. Občas sa stane, že čakáme na zážrak, a on sa stane, ale iný, ako sme si predstavovali. Pre mňa je pradenie v rozprávke symbolom zážraku.

Milé priadkarky a priadkari,

Určite ste si všimli vo foyeri výstavu, no nie je to len taká obyčajná výstava. Pripravil ju Divadelný ústav z Bratislavy so študentmi len o niečo málo staršími, ako ste vy. Dramatický text a grafický román ako jeho výtvarné stvárnenie sa na rozdiel od divadla neodohráva len „tu a teraz“, ale čitateľ po ňom môže siahnuť kedykoľvek a kdekoľvek.

To bolo východiskom medzinárodného projektu Klasika v grafickom románe, ktorého cieľom bolo podnietiť vzťah študentov stredných škôl k divadlu pomocou grafických románov a priblížiť im klasické dramatické texty pútavou a zrozumiteľnou formou. Partneri projektu, Slovinský divadelný inštitút z Ľubľany (Slovinsko), Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewského z Varšavy (Poľsko) a Divadelný ústav z Bratislavy (Slovensko), spracovali do podoby grafického románu/komiksu tri kľúčové svetové drámy z rôznych období: osudovú tragédiu Antígona antického dramatika Sofokla, hru Williama Shakespeara Romeo a Júlia a bizarný príbeh moci Kráľ Ubu francúzskeho básnika Alfreda Jarryho. Sú to veľmi známe divadelné hry, ktoré aj dnes môžete vidieť na javiskách slovenských divadiel. Vznikla tak jedinečná knižná komiksová séria pre stredoškolskú generáciu Klasika v grafickom románe.

Počas projektu Divadelný ústav spolupracoval aj so Školou umeleckého priemyslu Josefa Vydru v Bratislave. Študentky a študenti v rámci školského zadania pracovali na vlastných verziách komiksov podľa divadelných hier Romeo a Júlia, Antígona a Kráľ Ubu. Výsledkom boli tri výstavy študentských prác, ktoré reflektujú predstavy najmladšej generácie výtvarníčok a výtvarníkov o komiksovej podobe divadelnej hry.

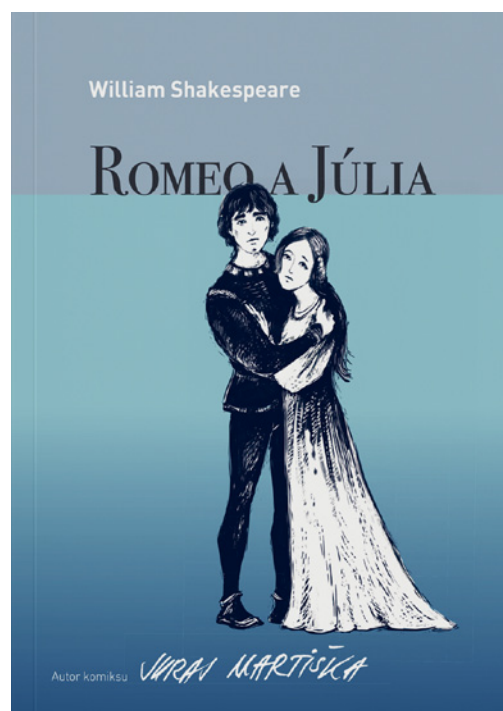
Vy si na tohtoročnej Zlatej priadke môžete pozrieť výstavu Romeo a Júlia v grafickom románe, ktorá prezentuje práce Lívie Galekovej, Kataríny Misteckej, Filipa Morica, Tamary Mosnej, Pham Thi My Duyen a Ivany Zvarovej. Pedagogické vedenie: Mária Čorejová a Andrea Andreutti Pokorná.

Prvá komiksová verzia najznámejšieho lúboštného príbehu v histórii Slovenska ROMEO A JÚLIA od Williama Shakespeara v preklade Ľubomíra Feldeka.

Autor komiksu Juraj Martiška

Vydal Divadelný ústav v roku 2022.

Vydanie knihy je súčasťou Európskeho projektu Classics in the graphic novel – Klasika v grafickom románe, ktorý je realizovaný s podporou Európskej únie v rámci programu Kreatívna Európa.

PREDSTAVUJEME

VERONIKA KOŘÍNKOVÁ

EDUnáčelníčka Veľké srdce – pretože vedie, spája a drží priestor s múdrosťou, odvahou a hlbokým ľudským rozmerom.

Veronika je v EDUdrame tou, ktorá drží smer aj srdce celého príbehu. Ako „náčelníčka Veľké srdce“ prepája svet praxe s odborným zázemím a citlivo vníma potreby skupiny.

Vyštudovala bábkoherectvo na VŠMU a dramatickú výchovu na DAMU, pričom jej cestu formovalo aj štúdium filozofie. Skúsenosti zbierala doma aj v zahraničí, napríklad v Dubline na Gaiety School of Acting.

Dramatickej edukácii sa venuje od tínedžerského veku a vníma ju ako svoj prirodzený jazyk. Je zakladateľkou EDUdramy a už viac než desať rokov stojí za jej smerovaním a rozvojom. Cení si vytrvalosť, poctivý proces a prepájanie teórie s praxou.

V dramatickej edukácii vidí cestu „pod povrch“ – k hlbšiemu porozumeniu sebe aj svetu.

Najsilnejšie momenty prichádzajú, keď skupina prijme pravidlá hry a odváži sa do nej naplno vstúpiť. Najbližší je jej program Ronja, v ktorom sa otvárajú témy odvahy, vzťahov aj hľadania vlastnej cesty.

STANISLAVA KONÍČKOVÁ

EDUslniečko – prináša teplo, svetlo, jemnosť a zároveň energiu, ktorá rozžiari skupinu aj v náročných témach.

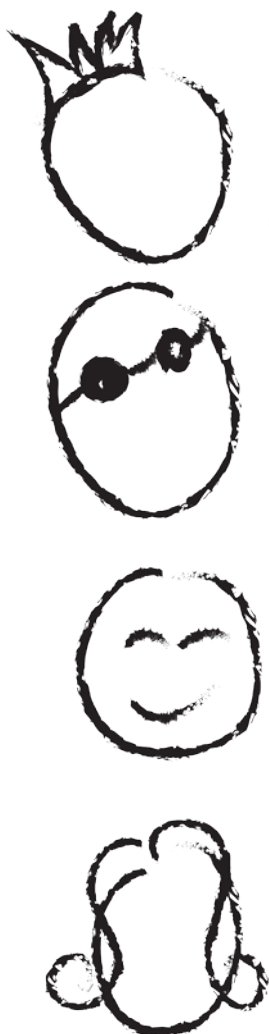

Stanka je v EDUdrame lektorkou, ktorá prirodzene prepája pedagogiku, divadlo a hravosť. Ako partáčka detí aj kolegyň vytvára bezpečný priestor, kde sa príbehy môžu naozaj diať. Vyštudovala učiteľstvo hudobno-dramatického umenia na UKF v Nitre a už od roku 2014 vedie deti k divadlu na ZUŠ E. Suchoňa v Pezinku.

Jej skúsenosť zdravotnej klaunky jej dala cit pre atmosféru a schopnosť prinášať ľahkosť aj tam, kde je ťažko. Dramatickej edukácii sa venuje dlhodobo a v EDUdrame nachádza priestor, kde má jej práca hlboký zmysel.

Verí v silu spoločnej misie – prinášať deťom nový pohľad na seba aj na svet.

V dramatickej edukácii vidí priestor na skúšanie, prežívanie a rozvoj empatie bez tlaku, cez hru. Vie, že aj tichý pozorovateľ si odnáša zážitok, no najväčšie veci sa dejú v ponorení do hry. Je otvorená práci s akoukoľvek skupinou, pretože každá prináša vlastný príbeh. Najbližší je jej program Slniečny deň – silný, aktuálny a plný vnútorného pohybu.

RADKA KUKURUGYOVÁ

EDUaktérka – nevstupuje do procesu len ako sprievodkyňa, ale ako tvorivá sila, ktorá rozhýbe dej, otvára témy a premieňa učenie na živú skúsenosť.

Radka je v EDUdrame lektorkou, ktorá prináša do priestoru pohyb, otázky a hĺbku.

Ako EDUaktérka vstupuje do deja a pomáha veciam skutočne sa diať.

Vyštuodovala tvorivú dramatikú na JAMU a hudobnú výchovu na Masarykovej univerzite v Brne. Dlhodobu pôsobí ako pedagogička a odovzdáva skúsenosti študentom, pedagógom aj deťom. Je autorkou učebnice a spolutvorkyňou programov zameraných na tvorivosť, komunikáciu a vzťahy. Dramatickej edukácii sa venuje celý svoj profesijný život. Verí, že vzdelávanie má byť radostné, slobodné a postavené na vnútornej motivácii. V EDUdrame si cení spoločnú víziu a snahu prinášať funkčné metódy do škôl.

Najviac ju baví moment, keď sa skupina ponorí do hry a začne tvoriť bez strachu z hodnotenia. Radka prináša energiu, ktorá otvára témy, rozhýbe myslenie a vedie k novým objavom.

KRISTÍNA ŠIMKOVÁ

EDUimprovizátorka – pretože premieňa nečakané situácie na tvorivý priestor a vedie program s ľahkosťou, spontánnosťou a živou prítomnosťou.

Kika je v EDUdrame lektorkou, ktorá do priestoru prináša spontánnosť, ľahkosť a živú prítomnosť. Ako EDUimprovizátorka dokáže reagovať na situáciu v momente a premieňať ju na tvorivý zážitok. Vyštuodovala estetiku na UKF v Nitre a neustále sa ďalej vzdeláva na divadelných a pedagogických workshopoch. Pôsobí v nezávislom divadle aj na ZUŠ, kde prepája hereckú tvorbu s prácou s deťmi a mládežou. Dramatickej edukácii sa venuje už desať rokov a vníma ju ako prirodzený priestor na hru, kontakt a učenie.

Jej silou je improvizácia, flexibilita a schopnosť prispôbiť sa potrebám skupiny bez straty autenticity. Blízke sú jej všetky vekové skupiny, najmä tínedžeri, s ktorými dokáže viesť otvorený a prirodzený dialóg. V EDUdrame si cení atmosféru rešpektu, prijatia a možnosť spoločného hľadania ciest v lektorovaní.

Najviac ju naplňuje, keď deti odchádzajú so zážitkom, pocitom prijatia a niečím, čo si v sebe nesú ďalej. Kristína prináša do EDUdramy živú improvizáciu, ktorá premieňa plán na skúsenosť a skupinu na spoluhráčov.

POSTREHY DETSKEJ POROTY

Detská porota vo vekovom rozložení od 8 do 15 rokov a jej pohľady na videné inscenácie Zlatej Priadky 2026.

DDS Ženy, ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre | ZÁZRAČNÝ PRST

Divadelné prestavenie na porotu zapôsobilo, niektorí, i keď poznali predlohu, boli milo prekvapení jeho spracovaním a našli si v ňom i nové významy a podtexty. Páčilo sa im presné herectvo a starostlivá artikulácia. Herci svoje postavy udržali do samého konca, avšak nedostatočne sme videli prerod Zobákovcov a ich motiváciu sa zmeniť – ani počas búrky sa „nezmenili“, chýbalo im „napätie“. Mladých porotcov potešila scéna, kostýmy a výber hudobného motívu, ktorý sa im hodil do každej zo situácií, ktoré

podfarboval, či pri zmene scény a živé zvukové efekty tvorené napríklad igelitovými sáčkami a pod. Viac by však chceli vidieť samotnom zázračnom prste a charaktere hlavnej postavy. Princíp, že sa rozprávačka menila im prišiel zaujímavý. Najmladšiu porotkyňu trápila otázka – Prečo sa premenila aj pani Zobáková, keď ona nestrieľala?

Divadlo JA, ZUŠ Jána Albrechta, Bratislava | CHCEM, CHCEM NOVÉ

Porotcovia sa hneď zhodli, že pocitovo im táto inscenácia pripadala, akoby trvala max. 10 minút, bola živá, naplnená, dynamická a s jej témou sa vedeli

hneď stotožniť. Vyjadrili obdiv k mladým herečkám a hercovi, ktorí s absolútnym sebavedomím hrali svoje party a dokonca po zrušení štvrtej steny zapojili aj publikum. Kufre ako rekvizity využili na sto percent, textu bolo podľa nich akurát, len nie vždy rozumeli – napríklad, keď sa text a akcia prekrývali a niektorí tým strácali niť v príbehu. Diskusia vznikla okolo použitia AI hudby, niektorým by sa páčilo, keby videli deti viac spievať, ako počúvať reprodukovanosť hudbu, ktorú stvorila umelá inteligencia, ktorá samotná prispieva k našej zahľtenosti.

DDS Prvosienka, ZŠ a MŠ J. Vojtašáka, Zákamenné | PES MENOM MAČKA

Staršie osadenstvo poroty bolo z predstavenia vyslovene nadšené, pretože ich téma, ktorú DDS Prvosienka spracovala zasiahla. Jedna z porotkyň vyslovila, že by si želala, aby to predstavenie videlo čo najviac škôl. „Ťažký príbeh, ale dobre sa mi na to pozeralo.“ – dodala ďalšia. Uvítali zrozumiteľne artikulované texty, uveriteľné herectvo a precíznu prácu s telom či zaujímavú scénu, ktorú súbor zo Zákamenného využil na mnoho spôsobov. Hudbu a zvuky si robili sami, čo

porote imponovalo taktiež. V diskusii sme sa dostali aj k tomu, že niektoré texty sa im zdali ako „z knižky“ a.k.a. príliš literárne a nemalo to nejaký jasný záver, čo mnohým ani nechýbalo, keďže to pre nich nieslo silnú hlavnú myšlienku.

DDS Pochábel', ZUŠ Brezno | SIVÁ PLANÉTA

Medzi jasné pozitíva Sivej planéty z Brezna patrili v očiach detskej poroty napríklad živá hudba, skvelý herecký výkon hlavnej postavy a tiež sa im zaimponovalo, že príbeh bol rozprávaný v rýmoch. Pri ďalšej diskusii sa mnohí vyjadrili, že sa trochu strácali a keď sme sa spoločne navigovali príbehom, vznikalo otázok viac a viac, niektorí sa vyjadrili, že nevedeli „kde sú, čo sú“. Temporytmus predstavenia im pripadal dlhými pauzami mierne rozvláchny. Oživoval ho dynamický výkon majiteľa továrne, ktorého herectvo oživilo celé predstavenie. Pozdravujeme aj hlavnú herečku, ktorá si všetkých získala na začiatku svojím plačom a celkovo svojím zjavom na javisku. Ostatní zo súboru tiež herecky nezaostávali, hoci pantomíma nebola vždy najsilnejšou zložkou a dlhšie sa hľadalo, čo vlastne ňou na javisku znázorňovali.

KOMPARZ, PARAVÁN, ŽONGLÉR, ZMLUVA, VSTUPENKA, MUZIKÁL, POTLESK, KOLEGA, REPRÍZA, HUSLISTA, ZVUKÁR, BUFET, ZBOR, BAS, ZVON, PRINC, TRIK, SLÁVA, RUŽA, ROK

H	R	Ž	O	N	G	L	É	R	O	B	Z
A	A	K	N	E	P	U	T	S	V	V	L
H	U	S	L	I	S	T	A	A	O	M	R
P	H	K	I	R	T	Z	S	N	U	Á	B
O	N	Á	V	A	R	A	P	Z	K	U	A
T	L	A	S	A	B	R	I	U	F	V	G
L	V	N	P	L	I	K	V	E	U	R	E
E	Ú	M	P	N	Á	Z	T	L	U	O	L
S	O	S	C	L	T	V	M	Ž	A	V	O
K	R	E	P	R	Í	Z	A	U	R	O	K

AKVORRMMSSO

Rozprávajú sa dvaja kamaráti a jeden hovorí druhému:

- Moja známa bola včera v divadle, ktoré bolo tak nudné, že odišla hneď po prvom dejstve domov a bol z toho veľký škandál.
- Prečo škandál?
- Lebo v tom predstavení .....

WORKSHOPY

PREČO BÝVAME ZA MESTOM | pre deti od 6 do 8 rokov

Predstav si miesto, kde sa deti dajú „opravovať“ – napríklad keď sú príliš hlučné, neposlúšne alebo sa stále škrabú v nose. Presne o takejto opravovni je tento zábavný príbeh! Ale pozor – nie všetko, čo si dospelí želajú, je naozaj dobré... Čo sa stane, keď deti začnú byť až príliš dokonalé? Poď si to s nami vyskúšať a zistíš, že každý sme perfektný v niečom inom a najlepšie je predsa byť sám sebou!

LEKTORKA: VERONIKA KOŘÍNKOVÁ A TEAM Z VŠMU

ZBOJNÍČKA RONJA | pre deti od 8 do 12 rokov

Dobrodružstvá zbojníkovej dcéry Ronje od A. Lindgrenovej nás zavedú do stredovekého

hradu a lesa, ktorý je plný nástrah. Bude však predovšetkým o tom, že kamarátstvo (nielen) medzi zbojníckymi deťmi môže byť silné, aj keď je každý z inej strany barikády, že sa dá ľahko pohádať, ale aj udobriť. A hlavne, že zbojnícky kapitán je tiež len tatko.

LEKTORKA: BARBORA VÍTKOVÁ JURINOVÁ

PRÍBEH STROMU ALEBO TOBIÁŠ | pre deti od 12 do 15 rokov

Obyvatelia stromu, ktorý je ako celý náš svet, odhalia veľké tajomstvo. Podarí sa im však prekonať vlastnú chamtivosť a pochopiť, že svet je viac než len môj konár a strom sa oplatí zachrániť? V mikrokozme stromu sa pustíme do veľkého dobrodružstva malého Tobiaša, aby sme lepšie pochopili pravidlá prírody, ekológie, odhalili lákavé pravidlá propagandy,

pravdivosť nášho miesta na zemi a možno aj klimatickú krízu.

LEKTORKA: RADKA KUKURUGOVÁ

O KOM – O ČOM? DETSKÝ DISKUSNÝ KLUB

Máte pocit, že na javisku ste dali zo seba úplne všetko. Že ste na tom makali. Že vás to baví. Že ste to spravili naozaj dobre. A je to tak! Presne preto ste teraz na Zlatej priadke!

A predsa sa vždy nájde niekto, kto to z hľadiska vidí trochu inak... Toto je priestor vysvetliť si to: všetko, čo bolo pred tým, kým ste prišli na javisko v Šali. Ako sa to celé začalo, ako ste pracovali, ako ste to mysleli, čo a ako sa vám (ne)podarilo. Ale tiež ako to videli ostatní a ako to videla porota.

DISKUSNÝ KLUB VEDIE VERONIKA KOŘÍNKOVÁ A TEAM Z EDUDRAMY.

**VYHLASOVATEĽ, ODBORNÝ GARANT
A HLAVNÝ FINANČNÝ PARTNER**
Národné osvetové centrum, Bratislava

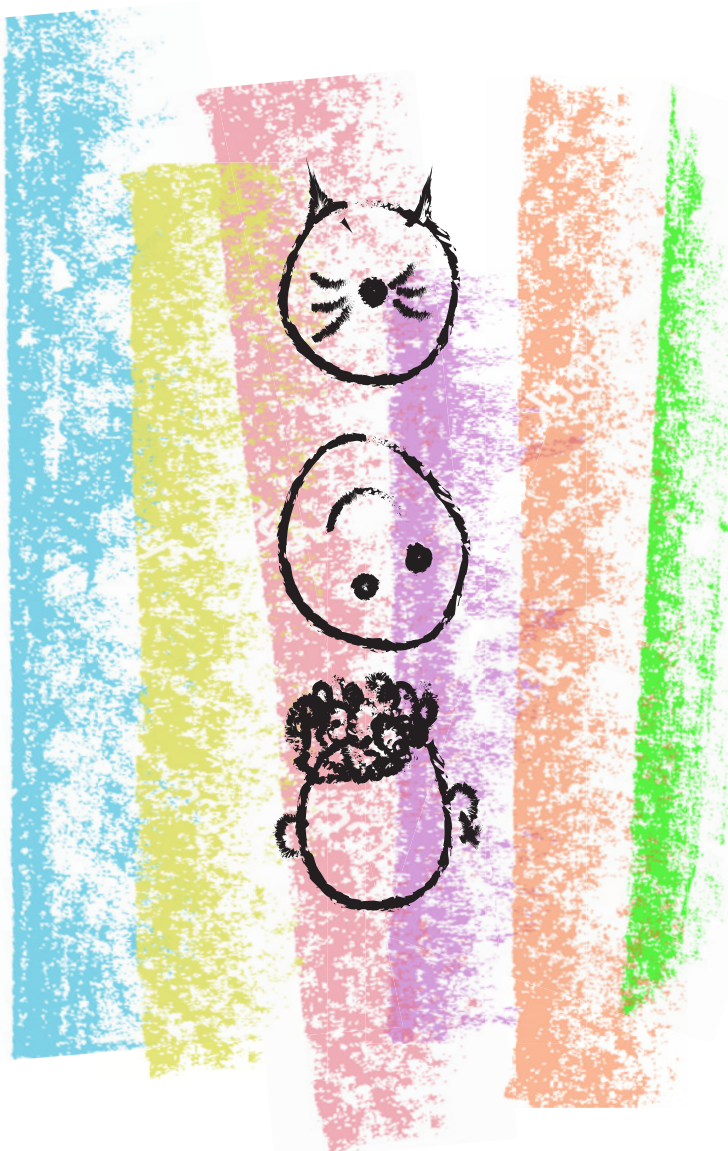
FINANČNÝ PARTNER
Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja
a mládeže Slovenskej republiky

ORGANIZAČNÝ GARANT
Mestské kultúrne stredisko Šaľa

ODBORNÁ POROTA
Mgr. art. Katarína Hitzingerová, ArtD.
MgA. Pavel Skála
Mgr. art. et Mgr. Alena Weisel Lelková
Mgr. art. Jana Fakla Mikitková
Bc. Alex Mihalík

DETSKÉ FÓRUM
Mgr. art. et MgA. Jana Janove

HLAVNÝ PARTNER
A ODBORNÝ GARANT

FESTIVALOVÁ APLIKÁCIA